

Del VI. Årsregnskap 2018

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2018

Formål

Domstoladministrasjonen (DA) ble opprettet i 2002. Fra 1.1.2014 innførte DA og domstolene ny standard kontoplan og periodisert virksomhetsregnskap i henhold til statlige regnskapsstandarder slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. I den sentrale rapporteringen til statsregnskapet benyttes fortsatt kontantprinsippet. DA er administrativt ansvarlig for Høyesterett, lagmannsrettene, tingrettene, Oslo byfogdembete, jordskiftedomstolene, Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark. Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og Økonomiregelverket i Staten. Domstoladministrasjonen mener regnskapet gir et dekkende bilde av disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2018 har domstolene samlet disponert tildelinger på utgiftssiden kr 2 658 460 000 på de ordinære driftskapitlene, og kr 2 315 827 000 på de regelstyrte postene. I tillegg er det mottatt belastningsfullmakter på totalt kr 12.134.000

Kapittel 0061, post 01 Høyesterett viser en mindreutgift på kr 1.608.239, som søkes overført til neste år på post 01 iht. beregninger i note B.

Kapittel 0410, post 01 Domstolene viser en mindreutgift på kr 32 077 258. I tillegg er det merinntekter på kapittel 3410, post 02 og 03 som gir tingretter og lagmannsretter en samlet mindreutgift på kr 38 349 358. Den samlede mindreutgiften søkes overført til neste år på post 01 iht. beregninger i note B.

I 2018 ble kapittel 3411 post 03 slått sammen med kapittel 3410 post 03 Domstoler –diverse refusjoner. Dette er grunnen til at merinntekten er gått opp sammenlignet med 2017.

Mindreutgiften på kap. 410, post 01 utgjør 1,3 pst av disponibel bevilgning. Nærmere 9 mill. kr knyttet til utsatt fremdrift for nytt tinghus i Drammen. Videre er kostnadsbelastningen i enkelte IKT-prosjekter forsinket. I hovedsak gjelder dette Digitale Domstoler, hvor nærmere 12 mill. kr først belastes i 2019.

Kapittel 0410, post 22 Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler viser en mindreutgift på kr 4,7 mill. Kapittel 3410 post 04 gir mindreinntekt på kr 3 mill. Beløpet som kan overføres er 1,7 mill. Jordskifterettene har hjemmel til å kreve inn sideutgifter i visse saker. Sideutgiftene skal dekke det tekniske arbeidet i disse sakene. Utgiftene føres i egne saksregnskap, og utgifter og inntekter skal balansere når saken er avsluttet, selv om dette kan gå over flere år.

Det er krevd inn kr 240 394 795 i gebyrer i alminnelige domstoler og jordskiftedomstolene jf. note 1. For kapittel/post 3410/01 «Rettsgebyr alminnelig domstol» er Gebyrsentralen ved Brønnøysundregistrene gitt fullmakt til å inntektsføre om lag 118 mill. kroner i 2018. Dette fremkommer ikke i domstolenes regnskap.

På eiendelssiden viser balansen at bokført verdi på immaterielle eiendeler (programvare) har økt med ca. 10 mill. kroner. Tilgangen er større enn avskrivningene de siste 12 måneder, med samlet investering på 46,4 mill. kroner og med 36,7 mill. kroner i avskrivninger. For varige driftsmidler som inventar og IKT-utstyr har det vært en økning i bokført verdi på ca. 11,5 mill. kroner. Dette kommer av at tilgangen har vært høyere enn avskrivningene de siste 12 måneder. Tilgangen på varige driftsmidler har i 2018 har vært på 37,8 mill. kroner og avskrivninger på 26,5 mill. kroner.

Årsregnskap 2018

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift og investeringer summerte seg til kr 4 364 431 846. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kr 1 965 326 062. Det ble i 2018 utbetalt kr 88 882 997 til ulike investeringer, som er finansiert ved bruk av tildelte midler på post 01. Investeringene er økt med ca. 30 mill. kroner fra 2017.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.2018 kr -109 276 817. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Domstoladministrasjonen. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. og revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2019.

Trondheim 25. mars 2019

Sven Marius Urke

Direktør

Domstoladministrasjonen

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapsprinsipper SRS

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS). Domstolene i Norge er en bruttobudsjettet virksomhet.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper (motsatt sammenstilling). Prinsippet om motsatt sammenstilling er også benyttet ved årets slutt i henhold til SRS 10 Inntekt fra bevilgninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Pensjoner

Fra og med 1. januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2018 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på kr 30.000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Beholdninger av varer og driftsmateriell er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i henhold til SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse. Avsnittet viser statens samlede finansiering av virksomheten.

Avregninger

For bruttobudsjetterte virksomheter er nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, finansiert av avregnet med statskassen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i avregnet med statskassen.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomhetene har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Årsregnskap 2018

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2018								
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merutgift (-) eller mindretilgift	
0061	Høyesterett	01	Driftsutgifter	A og B	112 996 000	111 387 761	1 608 237	
0410	Domsstolene	01	Driftsutgifter	A og B	2 537 741 000	2 505 663 742	32 077 258	
0410	Domsstolene	21	Spesielle driftsutgifter	A	80 857 000	21 589 851	59 267 149	
0410	Domsstolene	22	Vemesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, kan overføres	A og B	7 723 000	2 999 287	4 723 713	
0414	Forliksråd og andre domsutgifter	01	Driftsutgifter	A	242 148 000	213 791 899	28 356 101	
0466	Særskilte straffesaksutgifter m.m	01	Driftsutgifter	A	1 096 121 000	1 041 645 966	54 475 034	
0470	Fri rettshjelp	01	Driftsutgifter	A	634 714 000	334 339 665	300 374 335	
0471	Statens erstatningsansvar	71	Erstatningsansvar m.m overslagsbevilgning	A	136 543 000	1 568 891	134 974 109	
0475	Bobehandling	01	Driftsutgifter	A	103 550 000	115 594 520	-12 044 520	
0475	Bobehandling spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A	21 894 000	4 873 604	17 020 396	
0024	Regjeringsadvokaten, belastningsfullmakt	21	Spesielle driftsutgifter		0	1 345 065		
0440	Politi og påtalemyndighet, belastningsfullmakt	01	Driftsutgifter		0	7 832 899		
0841	Barn- likestillings dep., Familie og oppvekst, belastningsfullmakt	22	Opplysning, forskning, utvikling mv		0	1 798 695		
1633	Netto-ordning for mv i staten	01	Driftsutgifter		0	381 472 494		
<i>Sum utgiftsfort</i>					4 974 287 000	4 745 904 340		
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merinntekt eller mindreinntekt	
3410	Domsstolene	01	Rettsgebyr		321 302 000	214 617 268	-106 684 732	
3410	Domsstolene	02	Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene		23 200 000	23 784 215	584 215	
3410	Domsstolene	03	Diverse refusjoner		1 817 000	7 504 885	5 687 885	
3410	Domsstolene	04	Vemesaker jordskiftedomstolene		5 946 000	2 894 067	-3 051 933	
5309	Ymse inntekter	29	Ymse		0	3 888 003		
5700	Folketrygden	72	Arbeids giveravgift		0	230 525 608		
<i>Sum inntektsfort</i>					352 265 000	483 214 046		
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						4 262 690 294		
Kapitalkontoer								
60090101	Norges Bank KK /innbetalinger					462 928 243		
60090102	Norges Bank KK/utbetalinger					-4 724 201 381		
704472	Endring i mellomværende med statskassen					-1 417 157		
<i>Sum rapportert</i>						0		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)								
					31.12.2018	31.12.2017	Endring	
704472	Mellomværende med statskassen				-109 276 817	-107 859 661	-1 417 156	

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0061/01	961 000	112 035 000	112 996 000
0410/01	52 916 000	2 484 825 000	2 537 741 000
0410/22	3 777 000	3 946 000	7 723 000
Sum driftskapitler:			2 658 460 000
Regelstyrte poster:			
0410/21	647 000	80 210 000	80 857 000
0414/01	11 623 000	230 525 000	242 148 000
0466/01	0	1 096 121 000	1 096 121 000
0470/01	34 400 000	600 314 000	634 714 000
0471/71	0	136 543 000	136 543 000
0475/01	0	103 550 000	103 550 000
0475/21	14 452 000	7 442 000	21 894 000
Sum regelstyrte poster:			2 315 827 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Ordreponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparing(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0061/01		1 608 239		1 608 239				1 608 239	5 649 804	1 608 239
0410/01		32 077 258		32 077 258	6 272 099			38 349 358	126 887 050	38 349 358
0410/22	kan overføres	4 723 713		4 723 713	-3 051 933			1 671 780	386 150	1 671 780

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Det er gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekt på kapittel post 3410/02, 3410/03 og 3410/04. Mulig overførbart beløp fremgår av tabell over.

Mottatte belastningsfullmakter

- kr 2 500 000 på kap/post 0024/21 Regjeringsadvokaten
- kr 7 834 000 på kap/post 0440/01 Politidirektoratet
- kr 1 800 000 på kap/post 0841/22 Barne,-liketillings - og inkluderingsdepartementet

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018		
	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	238,401,483	220,602,156
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	9,110,662	11,395,148
Salgs- og leieinntekter	1,288,290	2,171,744
Andre inntekter	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>	248,800,435	234,169,047
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	1,965,326,062	1,930,984,836
Andre utbetalinger til drift	2,310,208,368	2,340,664,339
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	4,275,534,430	4,271,649,174
Netto rapporterte driftsutgifter	4,026,733,995	4,037,480,127
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	182	633
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	182	633
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	88,882,997	58,920,568
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	14,601	23,901
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	88,897,599	58,944,469
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	88,897,416	58,943,835
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	1,188,160	1,276,870
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	1,188,160	1,276,870
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	2,699,843	2,653,940
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	230,525,608	226,231,449
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	381,472,494	383,919,980
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	148,247,042	155,034,591
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	4,262,690,294	4,250,181,683
Oversikt over mellomværende med statskassen **		
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	-15,350,468	-15,380,380
Kasse	318,420	344,030
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-82,351,995	-79,727,435
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	-11,892,774	-13,095,877
Sum mellomværende med statskassen	-109,276,817	-107,859,661

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Resultatregnskap			
	Note	31.12.2018	31.12.2017
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	4,128,738,855	4,103,820,343
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	10,267,505	11,788,825
Inntekt fra gebyrer	1	240,394,795	219,769,389
Salgs- og leieinntekter	1	2,308,785	2,160,582
Andre driftsinntekter	1	1,000	-8,000
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>4,381,710,939</i>	<i>4,337,531,138</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	2,005,731,046	1,934,482,487
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3.4	63,234,785	62,796,105
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3.4	0	0
Andre driftskostnader	5	2,312,725,991	2,340,229,220
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>4,381,691,821</i>	<i>4,337,507,812</i>
Driftsresultat		19,119	23,327
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	182	633
Finanskostnader	6	19,301	23,960
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>-19,119</i>	<i>-23,327</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	1,188,160	1,276,870
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		1,188,160	1,276,870
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre		0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Balanse			
	Note	31.12.2018	31.12.2017
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	3	0	0
Programvare og lignende rettigheter	3	254,561,351	244,900,510
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>254,561,351</i>	<i>244,900,510</i>
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	0	0
Maskiner og transportmidler	4	18,000	24,500
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	111,849,618	100,488,199
Anlegg under utførelse	4	0	0
Infrastruktureiendeler	4	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>111,867,618</i>	<i>100,512,699</i>
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum anleggsmidler		366,428,969	345,413,209
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell		0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Fordringer			
Kundefordringer	9	26,936,416	22,929,608
Opptjente, ikke fakurerte inntekter		0	0
Andre fordringer	11	8,903,914	10,663,511
<i>Sum fordringer</i>		<i>35,840,330</i>	<i>33,593,119</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	12	0	0
Kontanter og lignende	12	318,420	344,030
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>318,420</i>	<i>344,030</i>
Sum omløpsmidler		36,158,750	33,937,149
Sum eiendeler		402,587,719	379,350,358

Statens kapital og gjeld			
	Note	31.12.2018	31.12.2017
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-385,808,780	-351,672,080
<i>Sum avregninger</i>		-385,808,780	-351,672,080
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3.4	366,428,969	345,413,209
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		366,428,969	345,413,209
Sum statens kapital		-19,379,811	-6,258,871
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		16,500,000	16,500,000
<i>Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser</i>		16,500,000	16,500,000
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		48,182,997	61,137,442
Skyldig skattetrekk		82,351,995	79,727,435
Skyldige offentlige avgifter		29,373,501	24,373,076
Avsatte feriepenger		156,624,469	156,035,622
Mottatt forskuddsbetaling	10	2,423,361	3,681,665
Annen kortsiktig gjeld	13	86,511,206	44,153,989
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		405,467,530	369,109,229
Sum gjeld		421,967,530	385,609,229
Sum statens kapital og gjeld		402,587,719	379,350,358

Årsregnskap 2018

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2018	31.12.2017
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgninger*	4,149,773,615	4,102,780,673
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-84,269,545	-61,746,768
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	63,234,785	62,796,105
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til avhendede anleggsmidler	0	-9,667
+ inntekt til dekning av pensjonskostnader**	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre		
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)		
Sum inntekt fra bevilgninger	4,128,738,855	4,103,820,343
<i>*Vesentlige tildelinger kan spesifiseres på egne linjer.</i>		
<i>**Kun aktuell for virksomheter som ikke betaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra Norges forskningsråd	0	0
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	3,247,774	9,442,730
Tilskudd fra EU	7,019,731	2,346,095
Andre tilskudd og overføringer	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	10,267,505	11,788,825
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer	240,394,795	219,769,389
Sum inntekt fra gebyrer	240,394,795	219,769,389
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt, avgiftspliktig	0	0
Salgsinntekt, avgiftsfri)	0	0
Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt	2,308,785	1,068,911
Sum salgs- og leieinntekter	2,308,785	1,068,911
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	1,000	-8,000
Andre inntekter		1,091,671
Sum andre driftsinntekter	1,000	1,083,671
Sum driftsinntekter	4,381,710,940	4,337,531,138

Kapittel og post	Kontantprinsippet				Periodiserings - prinsippet
	Utgiftsbevilgning (samlet tildeling)	Inntektsbevilgning	Rapportert inntekt	Maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring	Inntektsført bevilgning
0061.01	112,996,000			112,996,000	
0410.01/3410.02/03	2,545,037,409	25,017,000	31,289,099	2,520,020,409	
0410.22	7,723,000			7,723,000	
Regelstyrte poster *	2,315,827,000			2,315,827,000	
Sum				4,956,566,409	4,128,738,855

Denne tabellen viser mottatte bevilgninger etter kontantprinsippet sammenholdt med inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet.

Kolonnen for utgiftsbevilgning består av bevilgninger overført fra foregående budsjettår og årets bevilgninger, redusert for avgitte belastningsfullmakter. Kolonnen for inntektsbevilgning viser eventuelle inntektskrav, og beløpet reduserer grunnlaget for inntektsføring. Kolonnen for rapportert inntekt viser inntekter rapportert til statsregnskapet ved årsslutt. Ved beregning av maksimalt grunnlag for inntektsføring er utgiftsbevilgningen redusert med det laveste av beløpene i kolonnen for henholdsvis inntektsbevilgning eller rapportert inntekt.

Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet kan normalt ikke overskride beløpet som fremgår i kolonnen maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring. Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet følger prinsippet om motsatt sammenstilling. Det vil si at inntekt fra bevilgning skal sammenstilles med påløpte kostnader i perioden. Mottatte belastningsfullmakter er inntektsført med trukket beløp.

Note 2 Lønnskostnader

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	1 354 619 279	1 290 749 641
Feriepenger	163 041 363	159 951 335
Arbeidsgiveravgift	235 305 599	226 420 323
Pensjonskostnader**	164 833 044	161 341 693
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-47 931 231	-42 241 469
Andre ytelser	135 862 992	138 260 964
Sum lønnskostnader	2 005 731 046	1 934 482 487

Antall årsverk	1768	1 794
-----------------------	-------------	--------------

* Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

**** Nærmere om pensjonskostnader**

For virksomheter som er omfattet av rundskriv R-118:

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2018 er 12,0 prosent. Premiesatsen for 2017 var 12,0 prosent.

Beregningen av årsverk i personalsystemet er gjort etter følgende forutsetning:

Årsverkberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering av fleksitid, overtid/reisetid til avspasering

Årsverkberegningen reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag. Om fraværet/permisjonen er med eller uten

lønn er uten betydning for beregningen

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Forskning og utvikling	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	0	560 361 594	0	560 361 594
Tilgang i året	0	46 385 828	0	46 385 828
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	0	606 747 422	0	606 747 422
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	315 461 084	0	315 461 084
Ordinære avskrivninger i året	0	36 724 987	0	36 724 987
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2018	0	254 561 351	0	254 561 351

Avskrivningssatser (levetider)

Virksomhetsspesifikt

5-5 år /lineært

	Intranett digitalt arkiv*
Anskaffelseskost pr. 01.01.2014	5 100 000
Akkumulerte avskrivninger pr 01.01.2018	4 080 000
Ordinær avskrivning i 2018	1 020 000
Balansført verdi pr 31.12.2018 estimert	0

Avskrivningssatser (levetider)

5 år / lineært

*Eiendelen ble ved en inkurie ikke inkludert i åpningsbalansen, og føres derfor opp som eget punkt utenfor balanseopstillingen.

Note 4 Varige driftsmidler

	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	150 000	624 934 883	625 084 883
Tilgang i året	0	37 883 716	37 883 716
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	-60 000	-60 000
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	150 000	662 758 599	662 908 599
Akkumulerte nedskrivninger 01.01	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	125 500	524 446 684	524 572 184
Ordinære avskrivninger i året	6 500	26 503 297	26 509 797
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	-41 000	-41 000
Balansført verdi 31.12.2018	18 000	111 849 619	111 867 619

Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2018:			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	20 000	20 000
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	-19 000	-19 000
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	1 000	1 000

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	368,886,860	363,840,395
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	11,218,553	9,107,636
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	89,381,811	85,806,548
Leie maskiner, inventar og lignende	16,662,924	17,939,135
Mindre utstyrsanskaffelser	22,306,644	12,132,656
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	19,965,487	13,890,872
Kjøp av fremmede tjenester	1,440,536,179	1,490,584,592
Reiser og diett	143,892,079	156,300,988
Tap og lignende	546,823	-119,690
Øvrige driftskostnader	199,328,631	190,746,088
Sum andre driftskostnader	2,312,725,991	2,340,229,220

Oversikt over årlige leibeløp i henhold til leieavtaler*

	<i>Varighet mellom ett og fem år</i>	<i>Varighet over fem år</i>	<i>Sum</i>
Husleieavtaler	68,580,190	300,306,670	368,886,860
Leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler	932,479		932,479
Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler			0
Øvrige leieavtaler	2,764,825		2,764,825
Sum leieavtaler			372,584,164

* Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2018	31.12.2017
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	182	633
Utbytte fra selskaper	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	182	633
Finanskostnader		
Rentekostnad	19,173	19,487
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	128	4,474
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	19,301	23,960

**Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)**

A) Avregnet med statskassen

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	254 561 351	244 900 510	9 660 841
Varige driftsmidler	111 867 618	100 512 699	11 354 919
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-366 428 969	-345 413 209	-21 015 760
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	26 936 416	24 229 608	2 706 808
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Andre fordringer	8 903 914	9 363 511	-459 597
Bankinnskudd, kontanter og lignende	318 420	344 030	-25 611
<i>Sum</i>	36 158 750	33 937 149	2 221 601
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-16 500 000	-16 500 000	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	-16 500 000	-16 500 000	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-48 182 997	-61 137 442	12 954 445
Skyldig skattetrekk	-82 351 995	-79 727 435	-2 624 560
Skyldige offentlige avgifter	-29 373 501	-24 373 076	-5 000 425
Avsatte feriepenger	-156 624 469	-156 035 622	-588 847
Mottatt forskuddsbetaling	-2 423 361	-3 681 665	1 258 304
Annen kortsiktig gjeld	-86 511 206	-44 153 989	-42 357 218
<i>Sum</i>	-405 467 530	-369 109 229	-36 358 301
Avregnet med statskassen*	-385 808 780	-351 672 080	-34 136 700

Finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler fremgår som hovedregel av regnskapslinjen *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Finansieringen av nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremgår som hovedregel av regnskapslinjen *Avregnet med statskassen*.

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-4 724 201 381
Konsernkonto innbetaling	462 928 243
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	-4 261 273 138
- Innbetaling innkreivingsvirksomhet og andre overføringer	-1 188 160
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)	4 149 773 615
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-233 225 451
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	379 669 446
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (underkonto 1996)	-19 000
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	399 388
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	34 136 700
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	0
Sum endring i avregnet med statskassen *	34 136 700

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Note 7B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	254 561 351		254 561 351
Varige driftsmidler	111 867 618		111 867 618
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-366 428 969		-366 428 969
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	26 936 416	0	26 936 416
Andre fordringer	8 903 914	-15 350 468	24 254 382
Bankinnskudd, kontanter og lignende	318 420	318 420	0
<i>Sum</i>	36 158 750	-15 032 048	51 190 798
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-16 500 000	0	-16 500 000
<i>Sum</i>	-16 500 000	0	-16 500 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-48 182 997	0	-48 182 997
Skyldig skattetrekk	-82 351 995	-82 351 995	0
Skyldige offentlige avgifter	-29 373 501	0	-29 373 501
Avsatte feriepenger	-156 624 469	0	-156 624 469
Mottatt forskuddsbetaling	-2 423 361	-2 423 361	0
Annen kortsiktig gjeld	-86 511 206	-9 469 413	-77 041 793
<i>Sum</i>	-405 467 530	-94 244 769	-311 222 761
Sum	-385 808 780	-109 276 817	-276 531 963

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto omløpsmidler. Netto omløpsmidler består av kortsiktige eiendeler som beholdninger og kundefordringer, redusert for kortsiktig gjeld som leverandørgjeld og skyldige skatter og avgifter. Dersom virksomheten har finansielle anleggsmidler eller langsiktige forpliktelser inngår disse i beregningen av avregnet med statskassen.

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2018	31.12.2017
Skatter og avgifter, renteinntekter og utbytte m.m	-1,188,160	-1,276,870
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	-1,188,160	-1,276,870

Note 9 Kundefordringer

	31.12.2018	31.12.2017
Kundefordringer til pålydende	28,783,239	24,229,608
Avsatt til forventet tap (-)	-1,846,823	-1,300,000
Sum kundefordringer	26,936,416	22,929,608

Note 10 Mottatt forskuddbetaling

Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)

	31.12.2018	31.12.2017
Internasjonale prosjekter EØS	2,423,361	3,681,665
Sum mottatt forskuddsbetaling	2,423,361	3,681,665

Note 11 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2018	31.12.2017
Forskuddsbetalt lønn	17,416	41,481
Reiseforskudd	12,000	82,181
Personallån	224,146	669,818
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte leie	30,551,695	33,951,516
Andre forskuddsbetalte kostnader	4,133,038	5,122,440
Andre fordringer	-26,034,382	-29,203,925
Sum andre kortsiktige fordringer	8,903,914	10,663,511

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2018	31.12.2017
Øvrige bankkontoer (utenfor statens konsernkontoordning)	0 *	0
Kontantbeholdninger	318 420	344 030
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	318 420	344 030

*se også note 38 »Oversikt over bankkontoer per 31.12 utenfor statsregnskapet»

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2018	31.12.2017
Skyldig lønn	-200 273	-237 539
Annen gjeld til ansatte*	69 239 845	30 609 037
Påløpte kostnader	7 402 220	4 572 133
Avstemningsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	0
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	0
Annen kortsiktig gjeld**	10 069 414	9 210 358
Sum annen kortsiktig gjeld	86 511 206	44 153 989

*Saldo består av ansattes fleksitid, reisetid, overtid, - verdsatt til gjennomsnittlig timepris.

**Saldo består i hovedsak av skyldig arveavgift til Skatte- og avgiftsregnskap, samt forskuddsbetalte beløp fra eksterne oppdragsgivere for jordskiftedomstolenes vernesaker/sideutgifter.

DOMSTOLENE I NORGE

Org. nr.: 984195796

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Domstolene i Norges årsregnskap for 2018. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer, oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og virksomhetsregnskap, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 4 262 690 294 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet. Virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 0 kroner, og at summen av innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten er 1 188 160 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening gir Domstolene i Norges årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2018 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2018, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Vi mener videre at årsregnskapet gir et rettvise bilde av virksomhetens resultat for 2018 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2018, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende og rettviseende bilde i samsvar med henholdsvis regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlige for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimer og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende og rettviseende bilde i samsvar med henholdsvis regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen og styret, og informerer det overordnede departementet, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 29.04.2019

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Stein Jahren
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur